

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egészre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

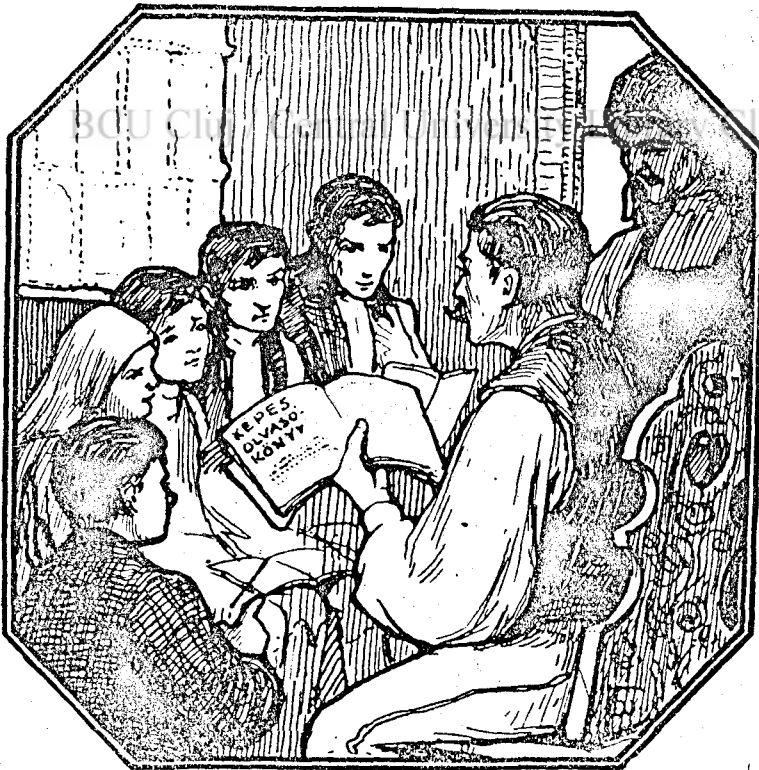
Több világosságot — lelkiekben is!

Lapunk előző számában ismertettük azt az óriási haladást, amit az ember az éjszakai sötétség ellen való küzdelemben kivívott. A nyitott tűzhely szelid fényétől milyen nagy út vezetett a világos lámpák varázslatos világosságáig!

A fejlődés áldásai azonban nem jutnak el egy csapásra minden emberhez. Ha össze tudnók számítani, alighanem az derülne ki, hogy például az ideai tél éjszakáin több ember kapott világosságot a tűz fényétől, mint a mesterséges világító eszközöktől. A háborút követő első években például ugyancsak szörnyülködtünk, mikor arról olvastunk híreket, hogy az orosz falvakra a bolsevizmus zavarái között teljes éjszakai sötétség borul, még gyertyát sem tudnak

az orosz falvak lakói gyujtani. Bizony, az utóbbi évek gazdasági nehézségei minket is nagy mértékben leszoktattak a gyertyák és petróleumlámpák fényéről. Joggal várjuk a jobb gazdasági viszonyokat és nem ok nélkül kiáltunk föl: *Több világosságot!*

A mostani idők nehézségei azonban nemcsak a külső sötétség bajait zuditották reánk. Nekünk lelki tekintetben is okunk van a kiáltásra: *Több világosságot!*

A családi iskola.

Erről a kérdésről, az erdélyi magyarság lelkének sötétségre jutásáról, állandóan hangzanak a vészjelek lapunk hasábjain. Számtalanszor rámutattunk arra, hogy a mostani iskolai oktatás rendszere évről-évre hogyan csökkenti a lehetőségét annak, hogy gyermekeink anyanyelvükön írni, olvasni megtanuljanak s ezzel maguknak a haladás útját megtegyék. Állandóan figyelmeztetjük magyar véreinket, hogy a lelki sötétség lejtőjén csak akkor tudunk megkapaszkodni, *ha az iskolázás hiányait a családban*

pótoljuk, ha a szülők nem sajnálják a fáradságot, hogy ráérő idejükben gyermekeik lelkével is foglalkozzanak.

A hozzánk érkezett visszhangokból megállapítjuk, hogy a lelki elsötétedés veszedelmére a szülők is mindinkább ráébrednek. A

készség sok emberben föltámad, hogy a magyar lélekre szálló sötétség elosztatásában részt vegyen. De hogyan, milyen eszközökkel? Mert amint a természet világában is különféle eszközök és készülékek fejlődtek ki a fény terjesztésére, úgy a lélek megvilágításának is megvannak a maga eszközei.

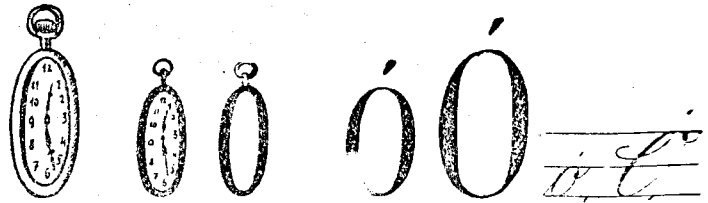
Mi egy ilyen eszközt akarunk olvasóinknak, lelki testvéreinknek szolgálatára bocsátani! Mint egyéb törekvéseinkben, úgy ennek az ügynek a szolgálatában sem akarunk az üres szölamoknál, olcsó biztatásoknál maradni.

Több világosságot a lelkiekben is? Noshát mi ennek a szükségnek egyik szerény, de nélkülözhetetlen eszközét a világosság szomjazóinak és terjesztőinek kezébe akarjuk adni.

Bejelentjük, hogy ábécés és olvasókönyvet állítottunk össze, amelynek a segítségével azokat is a tanulás, művelődés útjára lehet kalauzolni, akik iskolába nem járhattak vagy ott a kellő oktatást nem találták meg.

Mind az ábéce, mind az olvasókönyv képek segítségével igyekszik a tanulást megkönnyíteni. Az a reménységünk, hogy ennek a bevált módszernek a segítségével nem lesz nehéz a magyar betűket megtanulni és emlékeztetbe vésni. Egy példával megvilágítjuk azt a rendszert, amit a betűk megismertetésére alkalmaztunk.

Rajzolónk tréfás eljárással az órából betűt formált következőképpen:

A szénahányó v. f. ből v betű formálódott; a rózsza önként kínálkozott az r betű ismertetésére.

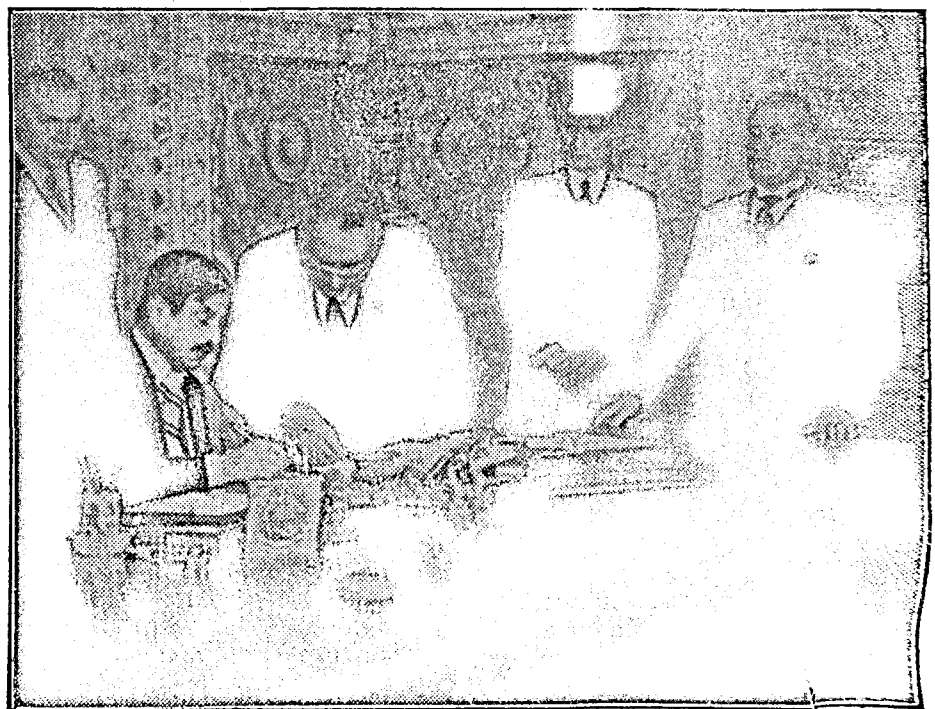
Ilyen rajzokkal mentünk végig az egész ábécén. A rajzokat úgy állítottuk össze, hogy mindenki által ismert tárgyakat mutassanak. Ha tehát a szülő vagy másvalaki a gyermeknek vagy felnőtt ifjúnak egyszer-kétszer megmagyarázza a képek jelentését, akkor a begyakorlás nem lesz nehéz feladat.

Az írás és olvasás tudományát ebből a könyvből tehát a családban, az iskolán kívül is el lehet sajátítani s így mostantól kezdve nem lesz pusztába hangzó kiáltás: *Több világosságot — lelkiekben is!*

Még csak azt jegyezzük meg, hogy családi képes ábécés és olvasókönyvünk készen van, nemsokára lapunkban azt is közölni fogjuk, hogy miképpen lehet a könyvhöz hozzájutni!

Akik a történelmet csinálják.

A mellékelt képet a világlapok mint a jelenkor történetének legérdekesebb emléket közlik. A kép azt a jelenetet ábrázolja, amikor Laval francia külügyminiszter és Mussolini aláírják Rómában a barátsági egyezményt. Jobbra, az asztal mellett Mussolini áll, baloldalon Laval ül és ünnepélyes arccal végzi az okmány aláírását. Vajjon ez a jelenet és a róla szóló kép csakugyan olyan nagyfontosságú mozzanata lesz-e a történelemnek, mint ahogy azt most elképzeljük?

Szívvvel mondott bölcs tanácsok.

A sok bajjal és búval küzdő Csikmegyének egyik szép községében olyan esemény történt, amiről az egész erdélyi magyarságnak tudomást kell vennie. Próféta állt a nép elé s szívvvel mondott bölcs tanácsot népének!

Dr. Pál Gábor képviselő a csikmegyei Magyar Párt vezető embereinek kíséretében január hó 23-án megjelent Csikszépviz községében s törvényt magyarázó előadás címén tárgyilagosan, bátran és őszintén foglalkozott nemcsak azokkal a veszedelmekkel, amelyek kívülről ostromolják, hanem belülről örlik és emésztik az erdélyi magyarság nemzeti erejét.

Mindig örömmel kapunk az alkalmon, amikor dr. Pál Gábor szívből jövő a nemzeti bünből felemelni akaró megnyilatkozásait közölhetjük. Csikszépvizi szavait azzal az óhajtással adjuk tovább: vajha azok fogékony talajra találnának az egész erdélyi magyarság lelkében.

A magyar gyermekek hátramaradása.

Dr. Pál Gábor az iskolakérdéssel kezdette beszédét. Ismertette az 1918 decemberi gyulafehérvári, az 1919 decemberi párisi egyezményeket, valamint az 1925. évi állami oktatási törvény rendelkezéseit, melyek szerint saját anyanyelvükön kellene tanítani a magyar gyermekeket. Ezek a rendelkezések nincsenek végrehajtva. A magyar gyermekek az állami iskolában legfontosabb tantárgyként a nemzeti táncot és énekeket tanulják. Magyar történelmi multról, tiszteletet érdemlő nagyjainkról szó sincs. Ilyenformán a magyar gyermekek hátramaradnak és a magyar nemzet számára elvesznek. Sokan felteszik a kérdést: miért nem kiabálnak, követelőznek Bukarestben a magyar törvényhozók? Megszámíthatatlan kéréssel, közbenjárással sürgették az iskolaügy egyezsége szerű rendezését, azonban azok a nagyhatalmak, amelyeknek közreműködésével jöttek létre a nemzetközi egyezmények, még nem kérték számon a rendelkezések miént való végrehajtását. Mégis eljön majd az idő, hogy a kormány be fogja látni tévedését, mert a tanulás előbbreviszi az emberi lelket, a tudatlanság pedig az országnak is kárát esik. Addig a legnagyobb mértékben törvénytisztelőnek kell lennie a székely népnek

— Kisebbségi népnek, — mondotta, — jobban be kell tartania a törvényeket, mert azoknak betartására az államnak igen sok eszköze van és él is vele. Oktalan, aki mást mond és mérgezi a népet! Községi tanácsosoknak kell ilyen szellemben kioktatniok a népet!

Aztán beszélt a betöltött 16 éves korig való általános tankötelezettségről, az iskolai birságolásokról és az 1924. évi magánoktatási törvény módosításáról, mely szerint nincs irgalom, a kirótt birságot fizetni kell, vagy pedig a gyermekeket iskolába kell járatni. Ismertette a felnőttek iskoláját, azután az 1934. évi katonai előkészítő törvényt, mely szerint a 18, 19 és 20 éves ifjak katonai előkészítő kiképzésben részesülnek. Ezeknek a kiképzőknek személyi és dologi kiadásait a községek viselik. Tantárgy: erkölcsi oktatás, nemzeti tantárgyak és katonai kiképzés — a szabad ég alatt. Nem számolt azzal a törvény, hogy erkölcsi oktatást katonai őrmesterek vasárnapi áhítatosság elmulasztásával nem adhatnak, az a népnevelők dolga és azzal, hogy a székelyföldi sokszor 30 fok hideg időben hogyan is valósítható meg a szabadban való oktatás!

A magyarral nagyobb adót fizettetnek.

— A nép érdekében, — mondotta dr. Pál — nekünk, kisebbségi magyaroknak csak kérnünk szabad, követelőzni, lármázni nem lehet anélkül, hogy a helyzet még jobban el ne mérgesedjék. A községi tanácsosok választásánál kell arra ügyelni, hogy arravaló gerinces, bátor, megnemalkuvó, sógorra, komára nem ügyelő, a becsületes közérdeket képviselő ember kerüljön be és akkor a teljes törvényesség álláspontján lehet elérni eredményeket, más-különben nem!

Az adóbehajtási aránytalanságok rendjén igazolta, hogy a magyarok lakta vidékeken az adót száz, a vegyes, szász és magyar, valamint román vidékeken ötven és a színromán vidékeken 8—10 százalékban hajtják fel. Megemlíti, hogy Kászonyjakabfalván az egyik cipésznek két kas méhe volt. Utána, bár nem kereskedett a mézzel: 3000 lej adóalap után rótták meg. Nem csoda, ha a szegény, cipész földhözvágta a méhköpiüket.

Nemzeti szégyenünk.

A közmunkák jogosságának ismertetése után a birságolásokra tért át. Felhívja a lakosság figyelmét: ne vigyen magával gépkocsikon leveleket, mert a póstakincstári kihágás miatt már számos példa van: 15 ezer lejeket ró ki a póstakincstár kártérítésképpen. Hasonló összegű büntetésekkel sújtja azokat a fuvarosokat is a hatóság, akik öt kgr-monatuli csomagokat szállítanak szekéren. Szomorú példák vannak a 15 ezer lejes birságolásokról. Ugyanez áll az öngyújtó használatáról, dohánytermesztésről és különösen a tiltott pálinkafőzésről. Az árulkodás, jelentgetés szégyene kezdett lenni a nemes székely népnek. Egyéni bosszu kielégítésére nem atallja hatósági kézre adni testvérét, szülőjét, embertársát, ha azt kívánja az érdeke. A tiltott pálinkafőzést 20—30 ezer lej kincstári birsággal sújtják. Emellett a törvényszék is 10 naptól egy hónapig tartó szabadságvesztést is kimond. Ez a birság ma szép vagyonnak az értéke. Ezt a kirótt birságot sem redukálni, sem fellebezni, sem bonokkal fizetni nem lehet.

— Magára vessen tehát, — mondotta emelt hangon Pál képviselő, — aki az intó szót nem fogadja meg és kicsiny muló haszonért, ösöntől örökölt becsületes vagyonszáját és családi becsületet teszi kockára!

Az örökösödési illeték töméntelen meynyiségű kiróvása ismertetésére is rátért. Az 1927 évi bélyegtörvény alapján öt és fél hónap alatt minden örökös köteles haláleset jelentést tenni a bírósághoz. Ha ezt elmulasztotta: a pénzügyi hatóság éppen olyan nagyságú birsággal rózza meg, mint maga az illeték. Egyes községekben ma is 300—400 ezer lejes birságkiróváások vannak.

Tanuljunk a régi románok példájából!

— Ki kell térnem arra a csunya és rutbarcra is, — folytatta, — amely egy-egy bírósági községi tanács választásánál dul Tiszta,

becsületes, jólelkű embereket kell tehát beválasztani a községi tanácsokba. Nem baj, ha elesapják őket. Válasszák meg újból és ha kell, harmadszor is, mint a dicsőszentmártoni városi tanácsot. Például kell álljon előttünk Erdély románjainak küzdelmes élete! Megtartották annyi időközön át nemzeti és faji ragaszkodásukat és mi 16 év után rabszolgamódról őseink örökét prédálva, becsületünket feladva nem vagyunk képesek helyotállani? Hát az lehetetlen. Az erdélyi román nem tapsolt, amikor faja és iskolája ellen gyűlésekre kellett mennie! Ezt a súlyos helyzetet megromlott lelkű székelyek idézték elő. A jelentgetők, bosszuállók, a „jó fiúk“ hatékonyan hozzájárultak ahhoz, hogy féltetni kelljen nemzeti jóvinkat, öntudatunkat. Le lehet-e úgy aljasodni, hogy apáink által ezer éven át megtartott földünk, nemzetünk drága emlékeit nem féltsük? Nincs ma magyar történelmi tanítás nagyjaink ismertetése: az öregekre vár tehát a feladat a gyermeki lelkeket megtartani abban a fajban, amiben születtek! Végét kérem már egyszer vetni az örökös dicsérgetésnek! Ma már kritika kell! Suhogó erős, kegyetlen kiközösítő kritika! Az ifjak tiszteljék az öregeket. Viselkedjenek a nehéz időkhez mértelen. Ne duhaj korcsmazás, bömbölés rontsa a nemzet színvonalát, hanem szeretet, egymásonsegítés, tömörülés emelje nagyra az ifjuságot.

A hallgatóság közül igen sokan sirtak a meghatottságtól. Öklök emelkedtek a levegőbe: hol vannak a falu árulói, hol vannak a népbizalmával visszaélő fajarulók?!

Hosszu ünneplés következett, amiből kiemelt jutott dr. Gyárfás szenátornak is. Könnyes csillogtak a szemekben. Alig tudta Kovács Mihály esperes-plébános megköszönni a meghatódottságtól és a büszkeségtől, hogy a magyarországnak ilyen vezérei vannak, mint Pál Gábor.

Misszió ma magyar törvényhozónak lenni. Ezt a missziót a Magyar Párt minden tagja maradék nélkül teljesíti is.

GAZDA IFJAK!

Tudjátok-e, hogy Erdély magyarságának két gazdasági iskolája van. Az egyik Keresztúron, a másik Radnóton. Készüljétek fel arra hogy elvégezzétek ezeket az iskolákat!

Külföld.

Izgalom a népszavazás után. A Németország igazságát oly hatalmasan bizonyító népszavazás után olyan hírek hozták izgalomba a világot, hogy a Népszövetség a szavazás eredménye ellenére sem fogja a Saar-vidéket Németországnak azonnal visszaadni. Szerencsére a tények gyorsan megcáfolták a híreszteléseket, mert a Népszövetség elhatározta az egész Saar-vidéknek Németországhoz visszacsatolását, még pedig ez év március hónapjának első napjával. A német kívánság az volt, hogy a területet azonnal esatolják vissza, de ezt nem lehetett megtenni, mert Franciaország különböző katonai jellegű intézkedések keresztülvitelét kérte az átadás előtt, nevezetesen a katonai célokra alkalmas ut- és vasut-berendezések lebontolásának elrendelését, s amíg ezekről a Népszövetség külön bizottsága az előre megszabott határidőig, február 15-éig nem dönt, addig a visszacsatolást sem lehet foganatosítani. Különböző idő kell a gazdasági természetű intézkedések keresztülvitelére is, amilyenek pedig a pénz kicserélése, a bányák s egyéb üzemek átvétele. Ezenkívül időt kellett engedni azoknak is, akik nem akarnak Németországban maradni a szavazás után, hanem inkább kivándorolnak. Ezeknek a száma kevesebb, mint gondolták. Eddig mindössze nyolcezeren vándoroltak ki. Nagyjából Franciaországba. Így márciusban teljesen előkészítve, minden nehézség nélkül, fog végbemenni a Saar-vidék visszacsatolása s ezzel az európai béke megmarad-

sának egyik nagy akadálya megszűnik.

Laval Londonban. A francia külügyminiszter közelebbről Angliába utazik, hogy az angol kormányt rábirja a franciaolasz megállapodáshoz való csatlakozásra, valamint arra, hogy a keleti békeszövetség megteremtésében legyen segítségére Franciaországnak. Valószínű, hogy az angol kormányban megvan a szándék erre, hiszen Anglia már régóta igyekszik az európai béke megszilárdítására, de valószínű az is, hogy meg lesznek az angol kormánynak a külön feltételei, mert nem követhetik minden feltétel nélkül a francia külpolitikai elgondolást. Laval bizonyára számolt is ezzel és ezért határozta el, hogy a tárgyalásokat maga és Londonban fogja folytatni. Hogy Ausztria függetlenségét Anglia is biztosítani kívánja, az bizonyosnak látszik. A keleti megegyezés elősegítése azonban jóval nehezebb kérdés. Itt az angol kormány valószínűleg Németország és Lengyelország csatlakozását fogja feltételül szabni s ennek a csatlakozásnak nagy akadálya vannak mind a két országnál,

mert Németország teljes egyenjogúságának és fegyverkezési szabadságának előzetes elismerését követeli — még pedig Anglia támogatásával, viszont Lengyelország semmiképpen sem hajlandó beleegyezni abba, hogy a keleti megegyezés megszögecsésének megtörténésére orosz vagy német csapatok lengyel területen átvonulhassanak, még nemzetközi megbízás alapján is. Így hosszú és nagyon nehéz tárgyalásokra lesz szükség, amíg ezeket a kérdéseket megfelelően előkészítik.

Németország a Népszövetségben. Ez a kérdés szorosan összefügg azzal a kérdéssel, amit megelőző cikkünkben tárgyaltunk. Németország visszatérését a Népszövetségbe első sorban Anglia kívánja abból az okból, hogy a népszavazás megtörténte után a visszatérésnek nincs akadálya. Célja pedig Angliának ezzel, hogy biztosítsa egyfelől a most már nagyobb erővel meginduló leszerelési tanácskozást, másfelől az európai béke megerősítésére irányzott munka sikerét. Németország hajlandó is megint belépni a Népszövetségbe, de csak akkor, ha egyenjogúságát teljesen elismerik.

Magyar belpolitika. A titkos választási eljárás behozatala a felsőház, valamint a kormányzó jogkörének tervezett kibővítése kérdésében Gömbös magyar miniszterelnök vezetésével nagyszabású előzetes tárgyalások indultak meg. Ezek előreláthatólag több napon át fognak tartani s nem lehetetlen, hogy eredményük a kormány átalakítását is magával fogja hozni.

Japán hódít. Mig Európában még minden kavarog, Japán rendületlen elszántsággal halad előre északkeleti Kína meghódításában. A kínai csapatok már nem is védekeznek s így a japán befolyás alatt álló Mandzsuria megint nagy területtel fog bővülni, Japán pedig lassan-lassan a világ leghatalmasabb állama lesz.

Világvárosok gyűlése lesz Budapesten. Érdekes gyűlés színhelye lesz Budapest. Sipőcz budapesti főpolgármester Budapestre akarja összehívni a világvárosok kongresszusát. Az előkészületi levelezések és munkálatok már meg is kezdődtek.

1935. febr. 10-én

a Tálisoarai (olaszteleki) kórházsorsjegy húzása feltétlenül megtörténik. Elszámolások és penzek beküldése február 5-ig haladék nélkül eszközleendő, mert a húzás napjáig be nem érkezett és eladottnak be nem jelentett sorsjegyek eladatlanoknak tekintetnek és a kórház javára játszanak. Csak egy húzás lesz: 1213 drb. sorsjegy nyer. Pónyeremény 100.000 Lei. Egy sorsjegy ára 25 Lei. Húzás idejéig még bárki vehet és rendelhet a sorsjegy ára és 7 Lei portó előzetes beküldésével. **Unitárius Nőszövetségnél Odorheiu** (Székelyudvarhely), hová minden leszámolás és pénz küldendő.

Belpolitikai hírek

Megnyílt a parlament. A parlament új ülészakát megnyitották. A kamara és a szenátus megkezdették tanácskozásait. A költségvetés összeállításával kapcsolatos nehézségeket még nem sikerült kiküszöbölni. Allítólag maga a király fogja kezébe venni a pénzügyek rendezését.

Panasznapokat tartott Laár Ferenc képviselő Marosvásárhelyen. Laár Ferenc, magyar képviselő a parlamenti szünet alatt megjelent marostordamegyei választóinak körében. Laár Ferenc sok panaszos ügyet vizsgált meg és sok kérést vett át. Különösen nyugdíjasok, rokkantak és elbocsátott tisztviselők keresték fel nagy számban a magyar képviselőt. Laár Ferenc a legközelebbi parlamenti szünetet megint arra fogja felhasználni, hogy választói körében megjelenjen és bajaik intézésében segítséget nyújtson.

Meghallgatták a megyefőnökök és főszolgabírák véleményét az új közigazgatási törvénnyel kapcsolatban. Mielőtt az új közigazgatási törvény a parlament elé kerülne, a belügyminisztériumban értekezletet tartottak a megyefőnökökkel és járási főszolgabírákkal, hogy a törvény egyes pontjait megbeszéljék. A megbeszélés azt a célt szolgálta, hogy a törvénynek gyakorlati alkalmazását minél könnyebbé tegyék.

Felmentették Zágoni Istvánt. Gróf Bethlen György felmentése után néhány nappal tárgyalta a bíróság Zágoni István sajtóperét; Zágoni az udvarhelyi választásokkal kapcsolatban írt cikkeket a *Keleti Újság*-ban. A bíróság Zágoni Istvánt felmen-

tette a vád alól. Egyidejűleg ítélkeztek Gáll József magyar újságíró perében is, akit egy hónapi fogházra és ötezer lej pénzbüntetésre ítéltek.

Ezer kisebbségi postást boesáttak el a temesvári postaigazgatóság területén. A kisebbségi postamesterek elboesátása után az összes postaalkalmazottak elboesátására került sor. A temesvári postaigazgatóság szigorú rendeletet adott ki, hogy az összes kisebbségi postaalkalmazottakat, úgymint: postakiadókat, levélhordókat, kézbesítőket, csomagszétosztókat, kisegítőket, gyakornokokat és egyéb segédzsemmélyzetet, legkésőbb a f. évi április 30-ig el kell boesátani a szolgálatból s eddig a határidőig román származású alkalmazottakkal kell felváltani őket. Az elboesátásokat a nemzeti munka védelmi törvény alapján hajtják végre. Az elbocsátandó kisebbségi mind legalább 10—20 évet teljesítenek szolgálatot, a román nyelvből sikeresen vizsgáltak, kifogástalanul birják a hivatalos nyelvet, amiről a felebbvalók számtalan hivatalvizsgálat alkalmával meggyőződtek és erről a felvett jegyzőkönyvek is bizonyosságot tesznek. Azoknak a kisebbségi postalkalmazottaknak, akiknek elbocsátását most minden nyugdíj és végkielégítés nélkül elrendelték, a száma meghaladja az ezret. Olyan embereket taszítanak a kenyértelenségbe, akiknek más pályán való elhelyezkedése még más viszonyok között is a legnagyobb nehézségekbe ütköznék. A kétségbeesett emberek azt sem tudják, hova, kihez forduljanak vigasztalan helyzetükben. A rendelkezés pedig egészen téves törvény-magyarázaton alapszik. A *Magyar Párt* megtette a lépéseket

a törvénytelen rendelet visszavonása iránt.

Sulyos támadást intézett Jorga Maniu ellen. A Maniu személye körül folyó harcba beleszólt Jorga volt miniszterelnök is. Jorga röpiratot adott ki: „Egy legenda története: Maniu Gyula” címen. A röpirat öt fejezetből áll, mindenik fejezet Maniu életének nevezetesebb szakaszaival foglalkozik.

Jorga röpiratában előadja, hogy 1904-ben még senki sem ismerte Maniut jó románként. Ugyanakkor sokan azt képzelték, hogy mint tűzesszárnyú sárkány csapott le a románok ellenségeire, a magyarokra, azok nagyon tévednek, mert Maniu személye egyenlő volt és egyenlő a semmivel. Maniu életrajzát azzal vezeti be, hogy szűk látókörű nevelést kapott és sohasem érintkezett tanuló körében a románsággal.

A magyar parlamentben kifejtett működésével kapcsolatban megjegyzi, hogy ott a románságért semmit sem tett és a románságot ért sértő kifejezéseket soha sem utasította vissza. Sőt kijelentette egyszer a magyar parlamentben a következőket: „Minden lelki tisztaságunkkal ennek a hazának hű fiait vagyunk.”

Jorga leírja azután, hogy a háborút megelőző években és a háború alatt Maniu teljesen eltűnt a szereplés színpadáról. Nem lehetett róla tudni, hogy mik voltak tervei? Befejezőképpen a következőket írja Jorga: „Pályadíjat lehetne kiadni annak részére, aki meg tudja állapítani Maniu tartózkodási helyét és foglalkozását a háború alatt. Maniu azonban a siker órájában, mint a felszabadítás vezére jelentkezett, pe-

dig a felszabadításban egyetlen gondolatral, egyetlen kockázattal, egyetlen tettel sem vett részt.” Jorga röpiratával kapcsolatban nagy hírlapi harc kezdődött meg a román újságok hasábjain.

Vajda nyíltan Maniu ellen fordul? A nemzeti parasztpárt kebelében dúló viszály eddig bizonyos fokig el volt szigetelve, mert a vezetők nem fordultak nyíltan egymás ellen. Vajda híveinek egyike, Tilea most fenyegető kijelentést tett, hogy Vajda is rövidesen bizonyítékokat szolgáltat a Maniu ellen emelt vádakhoz. Ha ez megtörténik, a nemzeti parasztpárt nyíltan ketté fog szakadni.

HÍRTEK

Magyar előadásokat tart az olasz rádió. A római rádió érdekes bejelentést közölt. Bejelentette, hogy ezután minden este hét és egynegyed nyolc óra között külpolitikai és kulturális előadást fog tartani magyar nyelven.

Uj adók? A kormány új adókat akar bevezetni. Meg fogják adóztatni a lakbérjövedelmet és a fogyasztási cikkekre különilletéket vetnek ki. A befolyó jövedelmeket a nemzetvédelmi adó bevételei közé fogják sorozni.

Sztrájkolnak a jogászok. A bukaresti és a kolozsvári egyetem jogi hallgatói sztrájkba léptek, hogy az ügyvédi és bírói kiképzés körül támasztott igényeiket elismerjék. Az egyetem vezetősége figyelmeztette a diákságot, hogy válasszon más utat céljai elérésére, mert sztrájkjal nem lehet ezt az ügyet elintézni.

Különleges feltételhez kötik ezután a városi házak építését. A nemzetvédelmi hivatal javaslatot terjesztett a miniszterelnács elé, hogy a városok építési szabályrendeleteit úgy módosítsák, hogy építési engedélyt csak az kapjon, aki gázmentes fedezéket is épít házába. Ha a városok ennek megfelelően fogják módosítani az építési szabályrendeletet, akkor csak az építhet házat, aki vállalja a gázmentes fedezék elkészítését.

Meg akarják változtatni Dicsőszentmárton nevét. A több száz éves, történelmi multra visszatekintő Dicsőszentmárton sokat veszített jelentőségéből azáltal, hogy többé már nem megyeszékhely. A szentmártoniak több ízben kaptak ígéretet, hogy Balázsfalváról visszahelyezik a megye székhelyét, úgy látszik azonban, erre nem egyhamar fog sor kerülni. Sőt még a város nevét is meg akarják változtatni. Dicsőszentmárton városi tanácsa pályázatot hirdetett találó új elnevezésre. Az évtizedekkel ezelőtt gyönyörű fejlődésnek indult Dicsőszentmárton sorsa az új elnevezéssel aligha fog jobbra fordulni.

Nemzeti ünnep. A január 24-iki ünnepet egész Romániában templomi és iskolai ünnepségek keretében ülték meg.

Magyarbál lesz Lugoson. A lugosi Magyar Párt vezetői elhatározták, hogy magyar bált fognak rendezni. A bál alkalmával a közönségnek magyar, falusi lakodalmat mutatnak be.

Leégett a kiskalotai fűrésztelep. A kolozsmegyei Kiskalotán nagy tűzvész pusztított. A kiskalotai fűrésztelep teljesen elpusztult a nagy tűzvész következtében. Az oltásnál a bánffy-hunyadi tűzoltók is segítettek.

Műutat építenek Románia és Lengyelország között. Máramaroszigetről a Socolo tetőn keresztül műutat építenek Lengyelország felé. A munkálatokat tavasszal kezdik meg. Költségeire Románia ötvenmillió lejt fog fordítani.

Megölt az izgalom egy kisebbségi tisztviselőt. Müller Pál szatmári adóhivatali tisztviselőt a Regátha helyezték át. Az áthelyezett kisebbségi tisztviselő mindent megpróbált, hogy az áthelyezését visszavonják. Úgyében semmi eredményt sem sikerült elérnie. A sok sikertelen próbálkozás felőrölte erejét, végül is egy nagyobb izgalom alkalmával összeesett és meghalt.

Rablóvilág Jasiban. A hirnev bandita, Coroiu Jasiban egy korcsmában megebédelt és bort ivott. Eltávozása után névjegyet hagyott az asztalon s ebben értesítette a hatóságokat, hogy kedve kerekedett egy kis jó életre s azért jött be a városta. A hatóságok szigorú nyomozást indítottak, hogy felderítsék tartózkodási helyét.

Mennyi fizetése van a Nemzeti Bank kormányzójának? A román Nemzeti Bank kormányzójának évi jövedelme öt millió lejre rug. A legközelebbi közgyűlésen a részvényesek tiltakozni akarnak a magas fizetés ellen. Egyidejűleg az igazgatók fizetését is mérsékelni akarják. Az igazgatók jelenleg másfél-kétmillió lejt kapnak évente.

Moreniben megint szondatűz pusztított. A román petróleum finomító társaság telepén tűz ütött ki. A tűz következtében két petróleumkut meggyult és teljesen megsemmisült. A tüzet egy gépész gondatlansága okozta, aki benzinnel akart egy befagyott vízcsövet rendbehozni.

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Azon előfizetőink, akik a „Magyar Nép” részére új előfizetőket jelentenek be, az alábbi könyvek közül választhatnak. Minden új előfizető után a gyűjtőnek egy könyvet adunk ajándékba, ha leg-
alább félévi díjat beküldenek.

1. sz.	<i>Dr. Rajka László:</i> Szaváló könyv	— — — —	L. 15
2. sz.	<i>Dr. György Lajos:</i> Históriai könyvecske	— — — —	L. 15
3. sz.	<i>Dr. Csűrű B.:</i> Magyar lakodalom (vőfélykönyv)	— — — —	L. 15
4-5. sz.	<i>Abonyi-Rass:</i> A betyár kendője	— — — —	L. 25
6. sz.	<i>Egy mérnök:</i> A földmérés kis könyve	— — — —	L. 15
7. sz.	<i>Dr. Kristóf György:</i> Bokréta Jókai Mór műveiből	— — — —	L. 15
8-9. sz.	<i>Benedek Elek:</i> Magyarok története	— — — —	L. 25
10-11. sz.	<i>Valló-Török:</i> A méhtenyésztés vezérfonala	— — — —	L. 25
12-13. sz.	<i>Dr. Kántor Lajos:</i> Műkedvelők színműtára	— — — —	L. 25
14. sz.	<i>Dr. Balogh Ernő:</i> A föld köpenyegye	— — — —	L. 15
15. sz.	<i>Maksay V.:</i> Músor falusi műkedvelők számára	— — — —	L. 15
16. sz.	<i>Lampért Géza:</i> Egy hold föld. Elbeszélések	— — — —	L. 15
17. sz.	<i>Nagy Péter:</i> Három egyfelvonásos színmű	— — — —	L. 15
18. sz.	<i>Benedek Elek:</i> Erdélyi regék és népmondák	— — — —	L. 15
19. sz.	<i>Voinovich Bartók:</i> Szivárvány. Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos	— — — —	L. 15
20. sz.	<i>Cs. Lászlár László:</i> Mezőgazdasági útmutató. Első rész. Talajművelés és trágyázás	— — — —	L. 15
21. sz.	<i>Nemes Elemér:</i> Daloskönyv	— — — —	L. 20
22-23. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Egymás között	— — — —	L. 25
24. sz.	<i>Sebesi S.:</i> Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák	— — — —	L. 15
25. sz.	<i>Földes Zoltán:</i> Az andrédi leányvásár és más elbeszélések	— — — —	L. 15
26-27. sz.	<i>Dr. Szász Ferenc:</i> Mindennapi kenyérünk	— — — —	L. 25
28. sz.	<i>Kiss Menyhért:</i> Maroszéki atyafiak	— — — —	L. 15
29. sz.	<i>Jakab Ödön:</i> Versek	— — — —	L. 15
30. sz.	<i>Kovács Dezsőné:</i> Petőfi Sándor és szülei	— — — —	L. 15
31. sz.	<i>Cs. Lászlár László:</i> Mezőgazdasági útmutató. II. r. Növénytermelés	— — — —	L. 15
32-33. sz.	<i>Dr. Vathy Elek:</i> A magyar szépirodalom története	— — — —	L. 25
34-35. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Az életből az életnek	— — — —	L. 25
36. sz.	<i>Finta Zoltán:</i> Jancsi és Juliska	— — — —	L. 15
37-38. sz.	<i>Dr. Szász:</i> Tanácsadó gyümölcstermelők számára	— — — —	L. 25
39. sz.	<i>Szondy György:</i> Allatok, virágok	— — — —	L. 15
40. sz.	<i>Gyallay Domokos:</i> Második szaválókönyv	— — — —	L. 15
41. sz.	<i>Dr. Balogh Arthur:</i> A kisebbségek védelme	— — — —	L. 15
42. sz.	<i>Dr. Roska Márton:</i> Néprajzi feladatok Erdélyben	— — — —	L. 15
43. sz.	<i>Szentimrei Jenő:</i> Halhatatlan mesék	— — — —	L. 20
44. sz.	<i>Gyallay Domokos:</i> Hadrakelt emberek	— — — —	L. 15
45. sz.	<i>Donáth László:</i> Szegény bolond	— — — —	L. 15
46. sz.	<i>Bálint Vilmos:</i> Dúsgazdag	— — — —	L. 15
47. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Hóstatá lakodalom	— — — —	L. 15

Haláleset vizmerítés közben. Birini Albert, szalacsi gazdálkodó vizet huzott a kutból, hogy állatait megitassa. Megcsuszott és beesett a kutba. Mire kihúzták, megfulladt.

Nagy bányaszerencsétlenség történt Jugoszláviában. A Zalecsár közelében levő kőszénbányában robbanás következéskor beomlott egy tárna. Tizenegy munkás meghalt.

Farkasok a ploestii és orsovai állomáson. A ploestii állomás környékén farkasok jelentek meg. Két farkast egy vonat elgázolt. Az orsovai állomás közelében is látták farkasokat.

Művelődési mozgalmak.

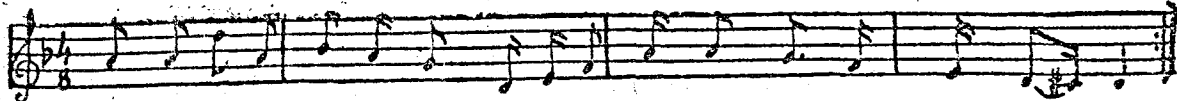
Székely dalok és dallamok.

Ezt a kislányt csakugyan...

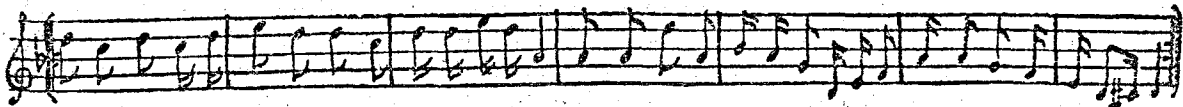
Lépésre.

(Nóta.)

Gyűjtötte és kottába szedte: Sz. Tóth Vilmos.

1. Ezt a kis-lányt csak-ugyan i-ga-zán nem az any-ja ne-vel-te.
Zöld mező-ben. har-ma-tos haj-nal-ban kis-pa-csir-te kől-tői-te.

1. Meg kell kérni de szépen kér-ni az édes an-yját: Ad-ja né-kem csak u-gyan, Igazán, fe-le-sé-gül a lá-nyát.

Műkedvelő színelőadások rendezőinek figyelmébe ajánljuk a következőket: A „Magyar Nép” az 1932. évi 18. számában már egyszer ismertette azon eljárást, amely szükséges a művészeti felügyelőség engedélyének elnyerésére. Tekintettel azonban az újabb változásokra és azokra az előfizetőkre, akik később léptek olvasóink táborába, ismertetjük a jelenleg szükséges tennivalókat.

Városon a rendőrség, községekben a főszolgabíró adja az engedélyt előadások tartására. A kérvényezők a szándékukat bejelentik az illető hatóságnak (tehát városon a rendőrkesztor-nak, falvakban a főszolgabírónak), egyben jelezvén, hogy a művészeti felügyelőségtől kérték az engedélyt, amelyet az előadás előtt bemutatnak. Minden kérvény szabályszerűen legyen felbélyegezve (8 lei okmány és 1 lej repülő bélyeg). A művészeti felügyelőséghez a kérvényt legalább 30 nappal az előadás napja előtt be kell terjeszteni, mellékelni kell a színdarab 2 példányát, vagy nyomtatásban, vagy gépelve, semmi esetre sem kéziratban. Mellékelni kell továbbá 14 lei okmány és 2 lej repülőbélyegot az ugynevezett autorizáció-ra. A kérvényben a megszólítás: Domnule Inspector General, és alól a címzés: Către Onor. Inspectoratul General de Arte pentru Ardeal și Banat, Cluj, str. Șaguna No. 22. A kérvényt és a 2 szöveg-példányt egy csomagban postán lehetőleg

ajánlva a fenti címre kell küldeni. Személyes átadás, vagy bármilyen közbenjárás hiába való, mert a vezérfelügyelő nem fogad senkit. Mindent írásban kell intézni. Az engedély egyenesen kimegy az illető község címére, városban az egyesülethez (rondezőbizottság). Mindenféle sürgetés felesleges és hiábavaló, semmi-féle kivétel nincs a fenti eljárásnál. Végül még csak annyit, hogy a kolozsváriak, vagy a vidékről bejövők a fenti címen levő hivatal ajtaján levő postaládába minden további nélkül dobják be a csomagot. — (Földszint, a kapu alatt balra első ajtó, E. Isaac lakása.)

KÖVETÉSRE MÉLTÓ PÉLDA. Alvinc község magyarsága követésre méltó példát állított elénk. *Bikfalvi* István plebános és *Kovács* Károly református lelkész megegyeztek, hogy a műkedvelői előadásokat ezután a két egyház közösen rendezi. Az első ilyen előadás előkészületei már folynak.

HÁROMSZÉKI ZENEKAROK HANGVERSENYE Közlebről zajlott le *Kézdivásárhelyen* a háromszéki zenekarok hangversenye. A háromszéki „Egyesült Műkedvelő Zenekarok Szövetsége” az évi téli versenyek rendezését ezuttal a kézdívásárhelyi Önkéntes Tűzoltó Egyesületre bízta. Az egyesület a rendezéshez társul kérte fel a Kézdivásárhelyi Filharmónikusok Szalonzenekarát. A vármegye és a város előkelő-

ségeiből összeállított zsűri előtt délelőtt és délután folyt le a Vigadó nagytermében a zeneverseny, melynek keretében sok fatusi zenekar adta elő szabadon választott és előírt zenészárait.

Este a Vigadó dísztermében díszhangverseny volt és ennek a szünetében került sor a díjak kiosztására. A hangverseny kiemelkedő művészi pontja a kézdívásárhelyi Filharmónikus Zenekar három műsorszáma volt.

A Togal csodálatos fő hatása!

A háború alatt szerzett rengeteg hűléssem gyógyítását sok számtalan gyógyszerrel próbáltam enyhíteni, de sajnos ezekkel a szerekekkel csak rövid ideig sikerült a fájdalmakat enyhíteni, míg végre egy jó barátom ajánlatára az Onök által gyártott „Togal” pasztillákat vettem igénybe és igazán csodálatos jó hatást végeztek rajtam, mert a gyomrom nem rontotta meg, a szívem nem izgatta fel és a fájdalmakat csodálatosképen szüntette úgy, hogy nem csak szüntette a fájdalmakat, hanem teljesen ezek a türehetetlen szagra-tások elmaradtak és egészen könnyen érzem magamat; ez az tapasztalatok után mindenkinek a legőszintebben ajánlom.

Herczegh Sándor,
Cluj-Kolozsvár.

A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és hátizomfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és húlé-sos betegségek ellen. Togal kiválasztja a hűgysavat, baktériumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan élhet meg egy háromholdas kisbirtokos?

— Csak tiszta fajtájú szarvasmarhát tartson! —

Aki sokat utazik és figyelemmel kíséri a falvak szarvasmarha állományát, megdöbbenve látja, milyen tarka-barka, értéktelen a legtöbb magyar falu csordája és milyen szép egyöntetű ugy színre, mint testalkatra a szász vidék állománya. Örömmel láttam ugyan néhány magyar községnek is nagyon szép állatállományát, de, sajnos, ez a szám elenyészően kevés.

Lássuk először, hogy mi okozta állományunk elsatnyulását?

Nagyapáink és apáink még a régi idők-ből úgy tanulták, hogy az akkor tenyésztett fehér magyar fajtájú szarvasmarha igénytelen, azt szalmával, kukoricaszárral és nagyon kevés szénával jól ki lehet telelni. Talán ki is kacagták volna azt a gazdát, aki az egészséges fehér marhának abrakot adott volna. Nem is lehet hibáztatni a régieket, mert csakugyan a magyar marha igénytelen volt és az említett takarmányon és a jó legelőn öt év alatt jól felnőtt és edzett munkabíró ígás állat vált belőle. Ritka volt az olyan erdélyi nagyvásár, amelyiken legalább 100 pár ígás ökröt meg ne vásároltak volna külföldre szállítás, vagy az alföldi gazdaságok részére.

A kormányok azonban a nyugati államok szép marhaállományait látva, mindent elkövettek, hogy Erdélyben is minél hamarabb meghonosítsák a szép piros-tarka fajtát. Ezért nagy áldozatok árán, sok tenyész bikát és üszőt vásároltak és azokat köztenyésztésre bocsájtották. Tekintet nélkül arra, hogy milyen fajta a tehénállomány. A megyéket beosztották zónákra, ahová csak piros-tarka bikákat vehettek a községek a köztenyésztésre, aminek következtében a szarvasmarhaállomány elkoreszosodott.

Nagyobb baj volt azonban az, hogy Erdély népe az igényesebb fajtájú marhát is úgy tartotta, mint azt a régiektől tanulta és ezért az állomány sok helyen elsatnyult.

A szarvasmarha tenyésztést tanuljuk el a szász és sváb gazdáktól, mert csakis akkor lesz ami tenyésztésünk is jövedelmező.

Mielőtt azonban elhatároznók, hogy milyen fajtájú szarvasmarhát tartunk, vessünk számot a körülményeinkkel.

Egyik községben például sok fuvaralkalom van, mert közel a községhez fakitermelés van, ilyen helyen két jó fehér tehénnel sok pénzt meg lehet keresni. Fuvarozásra pirostarka tehén egyáltalában nem való, az két hét alatt úgy összemegy, hogy két hónap fog kelleni, amíg helyreállítjuk, míg a fehér fajta tehennel, ha nem megyünk tulajdosa, a megterheléssel, állandóan dolgozhatunk.

A másik községben tejszövetkezet van, ahol a tejet megveszik, ott balgaság volna fehér fajta teheneket tartani, amikor az sokkal kevesebb tejet ad, mint a nyugati fajtájú. Vagy például a máramarosi hegyekre hiába vinnék fel a nagytestű, lusta, lapály-marhákat, oda a borzderesfajta való, amelyik könnyebb, fürgébb állat és ezáltal fáradság nélkül képes nagy területeket bejárni.

Szóval az adott körülmények szabják meg, hogy milyen fajtájú teheneket tartunk. Mint már többször hangoztattam, csak nagy általánosságban beszélhetek, mert lehet, hogy egyes esetekben a kisgazdának jobban kifizetődik, ha lovat, vagy két ökröt, vagy bivalyokat tart. A fő dolog, hogy célunknak megfelelő, lehetőleg fajtiszta teheneink legyenek, mert csak azokért és azoknak a borjaiért kaphatunk elfogadható árat.

Az erdélyi fehér magyar szarvasmarhánál kitartóbb munkabírásu és gyorsabb mozgásu, igénytelenebb fajta szarvasmarha nem létezik. A tej és tejtermékek túltermelésével az árak annyira leestek, hogy már sokszor nem fizeti ki magát a tej előállítás költsége és így sok gazda komolyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a nyugati marhatenyésztés-

tésről visszatérjen az erdélyi fehér marhatenyésztésre, mert az igás ökörnek aránylag elég magas az ára, mivel a gazdák a drága traktor-szántást nem bírják.

Az erdélyi fehér fajtájú marhától megkívánjuk, hogy a színe ezüstfehér, daruszinü legyen. A szempillák feketék, a szutyak és ajkak palaszürkék, a farkoajt és körmök feketék kell, hogy legyenek. A koponyája öblös, feje kicsi, homloka lapos, a szarv állása villás, csákó vagy táblás. A nyak széles és erős és eléggé lebernyes. A hát hosszú, széles, egyenes, az ágyék rendszeren hosszú. A lábak jók, bár sokszor egy kissé térdes állásuak. A körmök általában kifogástalanok, a patkót jól tartják.

Hátránya a fehér tehénnek, hogy kevés tejet ad, bár ujabban a kitenyésztés által nem ritka a napi 15 liter teljesítményű fehér te-

Hogyan? ...Igen, igen! Csakis

segít biztosan és azonnali — mert mindig fényesen bevált!

Rheuma | Ülőidegzsába | Ideg- és főfájás
Köszvény | Spanyolnátha | Meghűlés esetén

A Togal-tabletta erős húgysavoldó és baktériumöldő hatású.
 Idült esetekben is fényesen bevált!

Togal szemivel sem pótolható! — Togal biztosan segít!
 Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 52.— és Lei 130.—
 A Togal-tabletta svájci készítmény.

hén sem. Nehezen fejlődik és ezért az üszöket három éves korukig nem igen lehet bika alá bocsájtani, a tinókat 4 éves korig nem lehet befogni.
Bodor, Kálmán.

Szigoru törvény fogja megtiltani az ugynevezett direkt termő szőlők ültetését.

Lapunk előző számában közöltük, hogy a *Magyar Népi* szerkesztősége több erdélyi községben tartott kulturnapokat. Ördöngösfüzes községben aziránt érdeklődtek a gazdasági előadás után kialakult beszélgetés alkalmával, hogy ugynevezett direkt termő szőlőfajtákat, mint amilyenek a *Delavare*, *Othello*, *Noah*, *Isabella* érdemes-e ültetni? Kifejtettük a hallgatóság előtt, hogy ezek a szőlők rossz minőségű bort szolgáltatnak és hogy egyes direkt termő szőlőfajták bora egészségtelen. Azt is jeleztük, hogy törvény tiltja az ilyen szőlők ültetését. Most azt kívánjuk tudni adni, hogy a bortermelési törvényt a parlament legközelebb megszavazza és a legszigorubban fognak eljárni azok ellen, akik direkt termő szőlőket ültettek. Ot év alatt ki kell irtani az ilyen szőlőket és he-

lyettük oltott fajszőlőket vagy gyümölcsfákat kell iltetni. Azokra, akik nem tesznek eleget a rendeletnek, büntetést rónak ki. A büntetés nagyon magas, mert a direkt termő szőlőnek holdjáért évente ezerötzszáz lej adót kell fizetni, mindaddig, amíg a direkt termő szőlőt a tulajdonos nem vágja ki szőlőjéből. Azok, viszont, akik kipusztítják a direkt termő szőlőket és oltott szőlőt ültetnek, tíz évig nem fizetnek adót.

Ezeket a terveket jó már most előre tudni, hogy mindenkit felkészülve érjen az új törvény.

Elő nyulakat szállítanak Franciaországba. Franciaországban a nyulállomány nagyon elcsatnyult ezért a francia vadászársaságok elhatározták, hogy a nyulállomány felrészítésére Magyarországról és Romániából szereznek be nyulakat. Magyarországról kilencezzer darab élő nyulat, Romániából pedig Szatmár vidékéről ezer darab nyulat szállítottak Franciaországba.

Megjelent a Mezőgazdasági Szemle. Ma már a mezőgazdasági és közigazdasági életben pótolhatatlan értéket jelent dr. Szász Ferenc szerkesztésében megjelenő Mezőgazdasági Szemle, amely az ország magyar földmiveseit, földbirtokosait, mezőgazdáit nem csak szakszerű kérdések ismertetésével oktatja, hanem beszámol a mezőgazdaság és közigazdaság legfrissebb eseményeiről. A januári szám főbb cikkeit dr. Szász Ferenc, Csontos Miklós, Szücs Pál, Szenes Imre, br. Blomberg Lajos és más kiváló szakemberek irták. Előfizetése egy évre 80 lej. Megrendelhető a kiadóhivatal útján Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (v. Brassai-utca).

A zsebtolvajok királyai. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg. Képes rádióműsorokat, slágerszövegeket, színházi beszámolókat, filmrovatot, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt, száznál több képet és ezer érdekességet talál az olvasó a százoldalas Délibáb új számában.

Törvényjavaslat készül a közlelgi legelők átadásáról. A hegyvidéken nagyon sok község kapott az agrárreform alkalmával nagyobb erdőterületet azzal a feltétellel, hogy a tulajdonos az erdőt kitermelheti, azután pedig a terület, mint legelő, a község tulajdonába kerül. Sok helyen még ma sem tudták ezeket a legelőket a községek tulajdonukba venni, mert a tulajdonosok az erdőt nem termelték ki. A földművelésügyi miniszter most törvényjavaslatot készít, melyet a parlament rövidesen meg fog szavazni. A javaslat szerint a tulajdonosokat kötelezni fogják, hogy két éven belül termeljék ki az erdőt, szállítsák el a fát és adják át a területet községi legelők céljaira.

Szép eredménnyel végződött a budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállat-bejelentése. A Budapesten március hónap 21-26-án rendezendő mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár tenyészállat-esoportjába a jelentkezés határideje január hó 15-én lejárt. A jelentkezések minden reményt felülmúló módon sikerültek. A kiállításon való részvételre bejelentett több ezer tenyészállat összesen lényegesen meghaladja a múlt évi nagyszerű kiállítás tényleges felhajtását. Erre való tekintettel a rendező-bizottság a bejelentéseket bizonyos korlátozások mellett fogja csak elfogadni és a kiállításra felhozható állatok számát egyes viszonylatokban csökkenteni lesz

kénytelen. A feltételeken elfogadott bejelentések állatfajonként a következőképpen oszlanak meg: ló 121, szarvasmarha 399, juh 593, sertés 1520, előjegyzésbe vett hizott állat 120 darab; a múlt évi nagyszerű kiállításon kiállítottak 545 drb szarvasmarhát, 435 juhot, 1367 drb sertést és az idén részt nem vevő állami ménesek el nem adó anyagával együtt 218 drb lovat. A tenyészállatvásári forgalom előmozdítására a földművelésügyi miniszter különféle jelentős kedvezményeket adott, amelyekről legközelebb bővebben tájékoztatunk.

Az erdélyi méhészek gyűlése. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület február hó 5-én tartja meg az évi rendes közgyűlést Kolozsvárt. E gyűlésen fogja ünnepelni az Egyesület hivatalos lapjának a Méhészeti Közönynek félszázados jubileumát. A közgyűlést megelőzőleg az egyesület választmánya tart gyűlést.

Tudnivalók a PEKK-ről.

Igen sok helyen a fütermelő legelők és rétek helyett gabonaféléket termelünk. A gabona pedig sóban és vitaminokban, különösen D-vitaminokban szegény. Ennek folytán a természetes takarmány hiánya nemcsak a nagybirtokosoknál, hanem különösen kisebb gazdaságokban is erősen érezhetővé vált, mert a gazdák legnagyobb részénél nem maradt más szálastakarmány szarvasmarháik számára, mint a kukoricaszár vagy sáta, gyenge minőségű széna, nyári hónapokban pedig már június végén kiszűt, száraz és értéktelen legelő. A szalma is takarmánnyá vált, amelynek pedig tudjuk, hogy kevés az értéke. Az említett takarmányok mellott korpát, takarmánylisztet és szemes termékeket darálva, vagy egészben etetünk. Ezek a mai takarmányok azonban mint fentebb említettük, bár elegendő mennyiségben adva, táplálják ugyan az állatot, azonban a vitamin-hiányuk főképpen a D-vitaminhiány miatt az állatot végeredményben megbetegítik, ami abban nyilvánul

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatószámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai ucca) 5.

Előfizetési díja egész évre **csak 80 lel.**

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadni

meg, hogy csontozata el-satnyul, az állat gyengül, soványodik, betegségek lépnek fel, melyeknek okát eddig mindenféle babonával, jó tanáccsal igyekeztek magyarázni, de reá segítséget hozni nem tudtak. Segíteni úgy lehet a bajon, ha bőségesen etethetnénk pillangósokat, mint lucerna, lóhere stb., illetőleg mikor azok nem zöldelnek, akkor azoknak a szénáját kellene az új kizöldeléséig etetni. De kinek áll ez módjában? Más segítség után kellett nézni és éveken át tartó tudományos kísérletek és gyakorlati gazdák együttmunkálása folytán ma már a nem teljes értékű takarmányokat teljesértékűvé tudjuk tenni a D-vitamin, vagy más szóval Pekk adagolásával.

Lássuk már most, hogy mik azok a vitaminok és különösen a D-vitamin. Itt csak röviden annyit mondhatunk, hogy a vitaminok az állatok növekedéséhez és életfentartásához szükséges anyagok, melyek nélkül élet sem képzelhető. Belőlük igen kis mennyiség szükséges, de ha jelen vannak, úgy az élet fenntartását és megmaradását szabályozzák.

Mi a PEKK, vagyis mesterségesen D-vitamin? A PEKK új felfedezés alapján gyárilag előállított D-vitamin tápszer, melyel a takarmányokat teljes értékűvé tehetjük. Mi a szerepe a PEKK D-vitaminnak.

Mindannyian tudjuk, hogy a csont két részből áll és pedig a csontfalból, másodszer a csont belsejében, különösen a végek-nél levő vérrel átfutott szivacs-szerű részből, melyhez a csontvelő csatlakozik. A szivacs-szerű rész termeli a vért, amely tudvalevő, az állat erejét, ellenálló-képességét adja meg. A D-vitamin, melyet PEKK néven ismerünk, elősegíti ezen csont-rész helyes fejlődését és ez az oka, hogy a PEKK-el táplált állatok egészségesebbek, a betegségek nek ellenállóbbak, továbbá az állatok is erősebbek lesznek. A másik része a csontnak a csontfal, mely mészsókból áll. Ezen

mészsókat a takarmányból venni fel az állat, ha azokban elegendő volna, de mivel tudjuk, hogy a takarmány, mészsótartalma pótlásra szorul, ezért szükséges a takarmánymésszel — amely Futor néven kapható — való kiegészítés. Ha kevés a mész, a csontfal elvékonyodik, az állat csontozata leromlik, legörbül, lesatnyul. Ezt a jelenséget lábzsugorodásnak, vagy angol kórnek nevezzük. A PEKK D-vitaminnak azon hatása is van, hogy kellő mennyiségű mészsóval: „Futor”-ral takarmányozott állat takarmányában lévő mészsót a csontokhoz irányítja és elősegíti a csontozat képződését és megerősödését.

Földrengésjelző növény.

Indiában él egy, a mi borsonkkal rokon és ahhoz hasonlatos növény, melynek megvan az a tulajdonsága, hogy órákkal előbb jelzi a földrengés bekövetkeztét. Rendes állapotban levelei merőlegesen merednek a magasba, földrengés bekövetkezte előtt pár órával azonban ezek a levelek összecukódnak és lekönyulnak.

Öblögessük torkunkat minden nap „DIANA” sosborszesszel, előzzük meg a köhögést, torokfájást.

Egyetlen darab

DISTOL
EXPRES

biztosan meggyógyítja
a mételyes juhok
Darabja 10 Lei.

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRSÁGOKBAN ÉS ORVOSIÁKÁBAN
FELTÁJÉKOZTATÁSRA: FREDERIC SPODHEIM & Co.
BUCUREȘTI - 100 ELISABETHA 55

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

A jó barátok.

Nem is olyan régen nagyon érdekes és jellemző történetet olvastam. Egy gazdagnak és előkelőnek ismert ifjú egy alkalommal fényes vacsorát adott barátai tiszteletére. A gazdag vacsora alkalmával, akkor, amikor már a jókedv a legmagasabb fokot is elérte és mindenki vidám onfeledtséggel adta át magát a gondtalanság mámorának, a vendéglátó fiatalember csegett poharán, szót kért és a következő rövid beszédet tartotta: Kedves Barátaim! Ti azt gondoltátok, hogy én nagyon gazdag ember vagyok. Ebben tévedtetek. Nem annyira gazdag, mint inkább könnyelmű ember voltam s bizony egyébként elég szép örökségemnek immár az utolsó részletét költöm. Elhatároztam, hogy új életet kezdek. Van még 20 000 frankom és kimegyek Ausztráliába s megpróbálom visszaszerezni az elvesztett vagyont. Mégsem tudtam azonban úgy elmenni, hogy veletek ne töltsék el egy vidám búcsuestét. Most pedig mondok nektek valamit. Ha Isten megsegít, hét esztendő múlva pontosan ugyan erre az estére visszafogok érkezni és a baráti találkozóra már most meghivlak titeket. Ha tervem sikerül, akkor ennél a mostaninál még fényesebb vacsorát adok, ha pedig nem sikerül, de szegényen mégis hazatérhetek, ti fogjátok fizetni a vacsorát.

A hét esztendő eltelt. Fáradtan, összetörten, beteg hazaérkezett a fiatalember. Nem jött vagyon nélkül. Egy félmilliónyi összeget képes volt megszerezni, de nagyon beteg volt s elhatározta, hogy ha a barátait hűségeseknek találja, akkor azoknak hagyja a vagyonát, ha pedig nem, akkor valami jótékony célra ajánlja fel. Minden barátjának azonos szövegű levelet írt: Kedves Barátom! Régi barátod, aki beteg, csalódottan, összetörve tért haza, kér arra, hogy találkozzál vele azon az estén, abban a vendéglőben, amelyben egykor elbúcsuzott tőled. A leveleket szétküldötte. Ő maga már beteg volt és nem tudott elmenni a találkozóra, hanem elküldötte a közjegyzőt, hogy ő vegyen föl jegyzőkönyvet a megjelentekről és aszerint csinálják meg majd a végrendeletet.

Mi történt azonban? A régi vidám jó barátok közül egyetlen egy sem jelent meg. Azt gondolták, hogy szegénynek, koldusnak, kölcsönkérőnek érkezett haza tönkrement barátjuk és így egyikük sem akarta vállalni sem a vacsora költségeit, sem az előrelátható további baráti támogatást.

Igy, ahogy leírtuk nagyon sokat mond el a történet. Valóban úgy van az, hogy a könnyelmű, pazarló ember mindig talál ugynevezett kedves barátokat, akikkel vidáman töltheti el az időt, de bizony nagyon ritkán akad csak egy is azok közül, aki melléje állana akkor, amikor betegség, szegénység, szükség támadja meg az életét. A tékozló fiú története nagyon sokszor ismétlődik az emberiség életében és mégis olyan könnyen elfelejtkezik az ember ennek igazságáról. Az élet azonban újból meg újból idéz fel olyan eseményeket, amelyek komolyan figyelmeztetnek arra, hogy az önző, háládatlan emberi természet ugyanazon helyzetben mindig ugyanolyannak mutatkozik. A léha, könnyelmű barátok épen olyan szívteleneknek és kegyetleneknek mutatkoznak a mai időkben.

Ilyenkor, a farsang vidám napjaiban nem árt, ha lelkünk elé idézünk egy-egy ilyen tanulságos történetet. Az én nagyapám mindig azt szokta mondani, hogy a tisztességes, kedves, emelkedett szellemű mulatság szükséges alkotórésze az emberi életnek, de a mulatság olyan, mint a só, ha sok van belőle az ételben, akkor is rossz, ha semmi sincs, akkor is rossz. Komolyság, fegyelmezetség kell hogy kézbe tartsa a rendtartást minden körülmények között. Aki önmagával, jövőjével és haladásával nem törődik, az mindig oda jut, ahová ez a fiatalember is eljutott, céltalanul és haszontalanul tékozolja el anyagi és szellemi erőit és azokra, akik segítettek neki a tékozlásban, sohasem tud támaszkodni a visszaszerzésben, a bukásból való felemelkedésben. Csendes tüllesztéken sohasem árt, ha az élettapasztalatokban gazdagabb öregek ezekre a nagyon egyszerű igazságokra is figyelmeztetik a fiatalokat.

MILKÓKÉNYŐ

HEGYI PATAK.

Messziről jöhet. —

Sziklákról szakad:

— A partján állok:

Nézem, hallgatom,

Hogy sir a patak!

A kövek közül,

A hogyan kiér,

Hangja csendesebb:

Elsimul minden

Sziklavágtá seb.

Suhán szeliden

Mig meghököli

Egy nagy malom-gát,

Gát alján újra

Csak fölverődnek

A tükrén táncoló

Kín-hab karikák.

S ki tudja mi lesz

Véle még tovább? . . .

Izsák Domokos.

Ordas uram hivatala.

1.

Kuvasz ur, aki foglalkozására nézve pásztor a juhoknál, levelet kapott egyszer Ordas urtól. Meg kell jegyezni, kedves olvasóim, hogy Kuvasz és Ordas urak nem urak, hanem csak azért hívom őket úgy, hogy nekik is legyen egyszer jó napjuk. Kuvasz uram kutya, Ordas uram farkas. Az egyik pásztor, a másik vadászból él az erdőben. Melyik a pásztor, melyik a vadász, azt már magatok is kitalálhattátok.

Ordas uram így irt Kuvasz uramnak.

Kedves rokonom!

Bocsáss meg, ha egy kicsit rossz az írásom, de bizony már rég nem volt toll a lábamban. Csodálkozom is, hogy egészen rég el nem felejtettem a betűket. A „k” betűnél gondol-

koznom is kellett egy kicsit, de mégis eszembe jutott valahogy. Szívesen tartanék egy írődiákot, de nincs rá való pénzem.

Elgondoltam tegnap unalmamban, hogy jól esnék, ha veled ki beszélgetném magamat. Ezek a hosszú téli napok igazán keservesek. A szemem el van már gyengülve, nem olvashatok, muzsikásokat se hihatok a házamhoz, mert félnek a cigányok, hogy megeszem őket. Hidd el, hogy bizony nehéz az élet. Kérlek szépen, kedves rokonom látogass el hozzám a jövő vasárnap ebédre. Eszünk vagy két nyulat. Róka koma megígérte, hogy hoz egy pár kacsát vagy ludat. Majd elbeszélgetünk. Te is elmondod a magad baját, én is a magamét. Kérlek szépen, ne vesd meg szegény házamat.

Ölel szerető rokonod: Ordas.

A következő vasárnap Kuvasz ur Ordas-hoz ment ebédre. Alig talált rá a lakására. A pecsenye szag vezette odáig a vendéget. Sok minden jóféle volt ott. Az a pár vendég, aki Kuvasz uron kívül még hivatalos volt az ebédre, ma is emlegeti a nagy lakomát. Ettek, ittak, énekeltek, egy kis mókus verset is mondtak. A fa tetején egy fekete meg egy sárga rigó muzsikált. Medve ur és medve asszonyosság táncra kerekedett. Olyan jó kedvük volt.

Kuvasz koma előbb nézegetett erre-arra; félt, hogy valamelyik vendég belekap a bundájába. De mikor látta, hogy mindnyájan oly barátságosak, egészen jól érezte magát. Ordas gazda kínálhatta, tömte belé a jó falatokat. El is rontotta a gyomrát.

Ebéd után Ordas koma félrehitta, nagy szomorúan elkezdett beszélni:

— Édes, kedves rokonom és barátom, — kezdte Ordas a beszédet — rosszul megy a sorom. Szeretnék változtatni az életem sorján. Arra kérlek szépen, beszélj rólam egy-két jó szót a gazdánál. Szeretnék én is bemenni hozzátok valami hivatalba.

— Milyen hivatalba? — kérdezte Kuvasz.

— Ahol te szolgálasz, a juhok mellé. Jó bojtár válnék én belőlem, mert egész életemben szerettem a juhokat.

— Tudom, tudom, ismerlek! — mondta Kuvasz.

— No, no, ne úgy gondold — védte magát Ordas. — Már nem eszem több juhhúst. A multkor megcsömöröltem tőle, azóta nem esik jól.

— Majd beszéllek a gazdámval.

II.

Két hét se telt bele, már a nyáj körül gazdálkodott Ordas. Nagyon szépen bánt a nyájjal. Ha egy juh elkóborolt valamerre, utána ment. Egyszer-kétszer nyakon teremtette, de csak úgy illedelmesen s megkérte szépen, hogy menjen vissza a többihez. A báránykák azt mondták, hogy sohasem volt kedvesebb juhász bácsival dolguk. Kuvasz csodálkozott a dolgon.

— Ejnye, ejnye, — mondogatta magában, ez a farkas nem is farkas.

— Hogy van az, komám, — kérdezte egyszer Kuvasz az Ordástól, hogy te olyan szűken élsz és mégis mindég hizol?

A farkas nagyot sóhajtott s olyan ártatlan pofát vágott, mintha egészen rendben volna a szénája.

— Hizom az örömtől, amiért olyan jól megy a dolga a nyájnak. Magam bizony egy kis tejceskét iszom esténként, így tengeklek.

Kuvasz azonban nem igen tudta elhinni, hogy egyszerre ilyen szelid lett az ő rokona, de nem szólt erről semmit.

Szombaton volt mindig a számadás napja. Ilyenkor Ordas betेरette a nyáját az akolba, s bejelentette, hogy így meg így áll a dolog.

Egyszer azt mondta:

— A mult szombaton kihajtottam 152 juhot és 34 bárányt. Egy juh leesett a hegyhasadéka. Kettő már nagyon öreg volt, elmaradt a többitől. Egy másik tán valahol eltévedt, most már csak 145 maradt. A báránykák közül 3-at elvitt egy nagy madár, úgy sajnálom szegényeket. Most már csak 27 van. Hát így áll a dolog, nem tehetek róla.

Kuvasz ur kiállította a bizonyítványt, hogy rendben van a dolog. Egy kiesít mégis elgondolkozott azon, hogy vajjon ha százötvenkettőből négyet levonunk, száznegyvenöt marad-e; meg úgy tetszett neki, a báránykák históriája se egészen tiszta dolog. De nem tudta, hogy mi lehet a hiba, csak két elemi iskolát járt s azt is kutya-iskolába. Olvasgatni tudott valamieskét, de az egyszeregyről fogalma sem volt.

Egyszer, mikor épen újra beszámolt az Ordas, Kuvasz észrevette, hogy véres a szája. Ejha — gondolta magában, — attól a kis tejceskétől, nem tudom, hogyan lett véres a szája

Mindjárt meg is kérdezte:

— Miért véres a száid?

Ordas a két első lába közé fogta a fejét és elkezdett panaszkodni.

— Fogat huzattam tegnap.

— Kivel?

— Erre járt egy doktor.

— Ugy?

— Ugy megkínzott. Te nem tudod, mi az a fogfájás!

— Nem, nem... majd megtudom én ezt! — gondolta magában — s Ordasnak kiadva a heti fizetését, elsétált az erdő felé. Keresett valakit, ki nála okosabb, mert valahogyan csak mégis tisztába kell hozni ezt a dolgot.

III.

Találkozott Róka komával.

Róka koma épen halászott s ujságot olvasott a patak mellett. Kuvasz mellé ült. Róka koma panaszkodott, hogy rossz a termés. Bizonyosan azt akarta Kuvasszal elhitetni, hogy neki valami nagy birtokai vannak. Kuvasz előhozta a maga baját.

— Te sokat tudsz, mondd meg, mennyi száznegyvenöt meg négy?

— Száznegyvenkilenc.

— Hm. Nem százötvenkettő?

— Nem.

— Hát aztán van itt olyan madár, amely el tud ragadni egy bárányt?

— Halottam ilyenekről, de én még nem láttam, csak képben.

— Te pedig csak tudnád.

— Hát aztán mért kérded?

— Ordas rászéd engem a számadással. A multkor megláttam, hogy véres a szája. Majd kiadom én mindjárt a porcióját.

Róka koma is Kuvasz ur után kullogott; látni akarta a dolgot. Jól esett neki, hogy Ordas kiesik a szolgálatból, s mindjárt arra gondolt, hogy ő ajánlkozik majd a hivatalába.

Kuvasz hazament, elővett egy jó somfabotot s mikor Ordas újra számolni kezdett, olyan száznegyvenkilencet tett a hátára, hogy testvérek között is megért százötvenkettőt.

El is hordta irháját farkas koma. A világ azonban rájött, hogy milyen veszedelem rejtezik abban, ha farkas ül a hivatalba.

Aproszó a huslevesről

Mégis jó a husleves!

A husleves egészséges voltáról az orvosok sokat vitatkoznak. Legfőbb érve volt a husleves ellenes pártnak, hogy a huslevesnek nagyon kicsi tápértéke van. Ezzel szemben azonban sok olyan anyagot tartalmaz, amelyek elősegítik az érlelmeszesedést és különböző szervi megbetegedésekre, különösen veséjára vezethetnek. Hires tudósok ezért a husleveset teljesen törölték az egészséges ételek sorrendjéből.

A tudományos megállapítás ellenére azonban a mindennapi életben a husleves nem vesztette el jelentőségét, sőt betegeknek legtöbbször jó erős husleveset adtak, hogy a szervezet erőben tarthassák. A legújabb kutatások ezt a mindennapi tapasztalatot és eljárást teljesen igazolták. Haberland német tudós megállapította, hogy a szivizomból főzött husleves rendkívül serkentő hatással van a szervezetre. Megállapította a német tudós azt is, hogy nemcsak a marhasziból főzött levesnek van meg ez a jó egészségi hatása, hanem általában a husleves kitűnő hatással van a szervezetre, mert a husban, ha kisebb mértékben is, mind megvannak azok az anyagok, amelyek a szivizomban találhatóak. A kísérletek alapján kiderült, hogy a jó husleves lassítja az érverést, erősíti a szivműködést és megbecsülhetetlen haszna, amit eddig sem tagadtak az orvosok, hogy fokozza az étvágyat.

A fentebb elmondott tudományos kutatások eredményeit hasznosítani kell a háztartás-

ban és minél többször kell husleveset készíteni. Általában finomabb baromfiból eddig mindig peccsenyét készítettek. A felfedezés után azt ajánljuk, hogy a finomabb, hizlalt baromfit is esetről-esetre főzve kell elkészíteni. Ajánlatos ez különösen gyenge gyomru embereknek, mert mint a mai „Tanuld meg” rovatunkban levő „emésztési óra” mutatja, a hizlalt baromfi peccsenye a legnehezebben emészthető eledel. Ez a tudományos megállapítás éles ellentétben áll a köznapi felfogással, mert azt tartják, hogy a sült baromfi a könnyen emészthető ételek közé tartozik. Ezért tehát sok esetben célszerűbb lesz főtt hust készíteni a baromfiból. Így gyógyító és erőt adó husleveshez és könnyen emészthető, finom ételhez jutunk.

Érdekes számok.

A világon egy óra alatt kétezerkétszáz házasságot kötnek. A született gyermekek és a meghaltak száma úgy viszonylik egymáshoz, hogy az emberiség száma minden órában nyolcszázötvennel szaporodik.

A világon óránként ezerhét-száz mázsa dohányt gyártanak. A dohányzó emberek óránként kétszázhusz millió lej értékű dohányt füstölnek el az egész világon.

A párisi Notre-Dame templom harangja harmincezer kiló súlyu, tehát olyan súlyos, mint három vasuti kocsi rakománya. Érdekes, hogy a harangot nem gépezet működteti, hanem emberek huzzák. A harang megkondítását nyolc ember végzi.

Anyajegy.

— Milyen kék folt van édesapád szeme alatt? — kérdik a kisgyermektől.

— Anyajegy! — feleli a gyermek.

Levelezés

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt. (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

B. R. A kifőzött szőlőtörkölynek takarmányértéke nincs. Még a friss szőlőtörköly sem értékes takarmány, mert nagyon kevés tápanyagot tartalmaz. A kifőzött szőlőtörkölyt a trágyatelepre kell bordani. A kifőzött törkölyben levő szőlőmagvakból szoktak kávé készíteni. A magvakat szokásos módon meg kell pergelni és darálva, pótlékkal vegyesen kell felhasználni. Akik használják nagyon dicsérik jó ízét. Káros, izgató hatása nincs.

M. Gy-né. Sorait, amelyikben helyesbíti a háromfivész elleni szerről írt cikkét, megkaptuk. Mi azért közöltünk dec. 25-iki számunkban rézgálicot és nem vasgálicot, mert azt írta, hogy ugyanaz a szer, amit szőlőpermetezésre használnak. Készséggel helyesbítjük e helyen tanácsadó cikkünket olyformán, hogy Ön nem rézgálicot, hanem vasgálicot használ a baromfivész leküzdésénél. Megjegyezzük, hogy mások a rézgáliccal értek el nagyon jó eredményt, úgy, hogy ebből a tévedésből semmi kár sem származott. Azért helyesbítjük most és azért válaszolunk csak most levélre, mert hozzánk küldött sorait csak jan. 21-én kaptuk meg.

„az 55. sz.” Az András cselekedete a levélben helyesen minősített cselekményeket képezi. A büntetés mérvére nézve nem tudhatunk semmi véleményt előlegezni, mert az mindig a tárgyalás lefolyásától, a védelem ellátástól és főleg a bírói mérlegeléstől függ. András felesége nem

indíthat eljárást „házzontásért” István ellen, mert az ilyen eseményeknek sem büntetőjogi, sem pedig magánjogi következménye nincsen.

K. I. felső. Érdeklődésére közöljük, hogy a bábaképző tanfolyam múlt év okt. 1-én vette kezdetét, a kolozsvári egyetem szülészeti osztályán. A tanfolyam 2 éves. Ilyenformán leánya felvételével elkésztett, mert azóta több hónap telt el. Miután a kérdés jelenleg nem időszzerű, különösebb tanácsot nem érdemes adni, hanem csupán annyit, hogy a felvételre vonatkozó kérvényt legkésőbb szept. hó első feléig kell beküldeni és pedig román nyelven. Ugyanis magyar nyelvű tanfolyam nincs s valószínű, hogy a következő tanfolyamnál sem lesz. Mielőtt a kérvényt beadná, vagyis augusztus hónap folyamán, szíveskedjék érdeklődni nálunk, a szükséges tudnivalók iránt.

B. A. cipész. A szóbanforgó törvénykönyv minden betegséget pénztárnál megvásárolható. A könyv román és magyar nyelven van megírva s az eladási ára darabonként 35 lej. Ezenkívül minden nagyobb könyvkereskedésben is meg lehet kapni. Nagyon esodálkozunk, hogy kérésére nem adtak ilyet. A könyvben nemcsak a kötelelességek, hanem a biztosított tagoknak a jogai is fel vannak sorolva. Miután Önnek szüksége volna néhány adatra, alább közlünk egy pár főbb pontot. Egy biztosított tagnak — ha az munkaadó — és megbetegszik, a negyedik naptól kezdve jár a táppénz, addig, amíg a betegség tart. Egy év leforgása alatt azonban nem kaphat többet, mint 180 nap után. Az I. osztály szerint a táppénz 8 lej, a II. után 17 lej, a III. után 31, IV. után 45, és az V. osztály után 60 lej naponta. Ezenkívül teljesen ingyen jár az orvosi kezelés, orvosság és szükség esetén kórházi ápolás. A családtagok is részesülnek betegség esetén mindenféle kezelésben a táppénz kivételével. Ha az orvos szükségesnek tartja, szemüveget és mindenféle gyógyászati segédeszközt is igényelhetnek, továbbá kérhetnek fürdőre való utalást a feleségének pedig szülés esetén

bábadíjat. Ha a fenti felvilágosítások nem volnának elegendők, szíveskedjék megvásárolni az említett könyvet s abban mindenre pontos utbaigazítást talál.

G. Z. A rádió-antennákat télen is célszerű földelni, különösen, ha nincs azon villámhárító berendezés. A téli zivatarkok alkalmával is nagyon gyakran történik villámcsapás.

L. S. A sörnek kétségtelenül van tápértéke, de azt az ember nagyon drágán fizeti meg. Ezerfelhát a sör, mint táplálék nem jöhet számításba. A sör tehát nem tápszere, hanem a szesz tartalma élvezeti szerek csoportjába tartozik.

L. I. Kérdésére lapunk következő számában fogunk felelni.

Székesfővárosi hírek

Az alábbi felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett előfizetőkért:

D. F. Krassófüzes. Cs. B. Dés K. J. Kolozskara. B. F. Magyarbükös. A. B. Belényes. S. V. Erdőfüle. M. S. Szilágyfőkeresztur. Sz. J. Szilágyfőkeresztur.

F. J. Tóvis. A naptárt címére már napokkal ezelőtt elküldöttük. Kérdése többi részére külön adtuk meg a választ.

N. A. Magyarbénye. Részvétel olvastuk hosszú levelét. Sajnos mindennapi eset, hogy ilyen történhetik. Készséggel becegezzünk abba, hogy a lapot Önnek honorárium címen küldjük, hogy ha megfelelő cikkeket ír gazdasági rovatunk számára. Szíveskedjék mielőbb néhány cikket beküldeni.

Cs. I-né. Mikeszásza. Levelét áttettük a Minerva Rt. könyvkereskedéshez Cluj-Kolozsvár, Strada Reg. Maria (Deák Ferenc-n.) 1 alá, ahonnan közvetlenül adták meg a választ. A könyvnapárt már néhány nappal ezelőtt elküldtük címére.

F. J. Tóvis. Versoi későn érkeztek be s így elveszítették időszerecsüküket, ezért nem tudtuk lapunkban azokat közölni. A beküldött hírek nem voltak általa-

nos érdekűek s ezért nem hoztuk le azokat a Magyar Népből.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: T. J. Feketegyarmat 150, T. L. Avasfelsőfalva 150, B. M. Nagyselyk 80, T. L. Bonyha 210 (ebből 60 lei apróhirdetésért, 150 lej előf. 1934-re), H. Gy. Oltarakovica 150 (r. 1934. nov. 1-ig), R. B. Bun 155, A. Gy. Szatmárgörbéd 105, H. I. Érselénd 155, R. B. Selymesilosva 155, M. I. Szinészeg 155, özv. ifj. K. M-né Egri 155, B. M. Berettyószéplak 150, F. J. Déva 411 (levele szerint könyvelve), O. L. Székelydála 300, S. M. Szamoskrassó 150, N. A. Nagykoles 300, Sz. L. Nagytarna 155, T. J. Dicsőszentmárton 150, M. P. Magyarkirályfalva 455, F. A. Szentábrahám 155, S. P. Ipp 155, E. S. Szolnokháza 150, G. I-né Zilah 150, J. I. Majláthfalva 155, Sz. J. Marosbogát 155, V. I. alszezi Torockószentgyörgy 200, Ifj. S. J. Felsőrákos 155, N. L. Betfalva 155, E. D. Okland 150, K. F. Rugonfalva 150 (r. 1935. nov. 15-ig), *Désről:* O. A. 150, V. M. 150, G. J. 150, Sz. J. 60, H. F-né Vajasd 85, B. K-né Alvino 150, B. Gy. Szemlak 85 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Leghisebb hirdetés 50 lej. Álláskeresőkre részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 5, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Vass Adolf szabaddalmi ügyvivő Cluj-Kolozsvár, Str. Grigorescu 112.

Máv. 930-as esélő golyós Gantz motorral, 720-as gazdasági esélő motorral eladó. 930-ast 600-ral elcserélném. Tischler Lajos Bachnea-Bonyha, jud. Tarnava Mica.

Veszek 50 hold földet, holdanként 400-600 lejig. Van három fiam, akik megnősülnének. Csak olyan lányok, vagy özvegy asszonyok jelentkezzenek, akiknek földbirtokuk van Cim: Tamás Domokosné Lupeni-Lupény, Brája, No. 811. jud. Hunedoara.

Emlékezzünk régiekről.

Szent István kora.

A szent keresztvizzel István leve Vajkból.
De az ifjú Istvánt nem gyúrták ám vajból.
Népét, mely gyönyört lelt hős kalandozásba',
Kereszténység vette lelkes gondozásba.

Keresztény időnek fordult ezer éve,
Követ jó Szilveszter pápának elébe,
Koronát kap tőle királya számára,
S apostoli áldást ifjú országára.

Hős kalandozásnak, pogány áldozásnak
Vége szakadt imhol, mindjárt szinte másnap.
Törvény és igazság, fegyelem s kegyesség
Formálják serényen szép országa testét.

Békés szántó lesz a pusztán nyargalóból,
Ekehúzó jámbor délceg harci lóból,
Magyar ész, erő, szív lassan így kiszemzett.
Szent István népéből így lett — kultur-
nemzet!

Kobzos.

Tanuld meg!

Hogyan emésztí a gyomor az ételeket?

Az ételek emészthetőségének egyik fokmérője, hogy mennyi idő alatt hagyja el valamely étel a gyomrot? Az emészthetőség tekintetében az ételek között nagy különbségek vannak.

	 Tej 1 óra		 Zöldség 3 óra
	 Hal 1 1/2 óra		 Sovány hús 5 óra
	 kenyér krumpli 2 1/2 óra		 Hizott liba pezszenye 6 1/2 óra
alatt hagyja el a gyomrot			

A tej például egy óra alatt elhagyja a gyomrot. A hal-ételek a legkönnyebben emészthető húsok közé tartoznak. Másfél óra alatt a gyomor a haltáplálékot megemésztí. A kenyér és a krumpli két és fél órát maradnak a gyomorban. Különbséget kell tenni a kenyér fajtái között is aszerint, hogy lágy vagy régi kenyeret eszünk? A régi kenyér könnyebben emészthető, mint a lágykenyér. A zöldségfélék három óra alatt hagyják el a gyomrot. A sovány marhahús és borjúhús öt óráig maradnak a gyomorban. Legnehezebben emészthetők a kövér húsok. Így például a hizalt libapezszenye hat és fél óráig ül a gyomorban.

Ezek az adatok egyénekenként változhatnak, mert vannak egyes ételek, amiket bizonyos emberek rosszabbul, mások pedig job-

Azon előfizetőinknek, akiknek nagyobb hátrálékuk van, a lapküldést kénytelenek vagyunk megszüntetni. Ezt a számot utoljára küldjük részükre, tehát még egy alkalmat adunk arra, hogy beszüntetés nélkül rendezzék hátrálékaikat. Természetes, ha a hátrálékot kiegyenlítik, ismét megindítjuk címükre lapunkat.

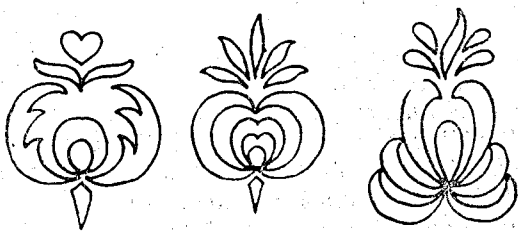
A naptárt mindazoknak elküldtük, akik hátrálékaikat múlt év végéig kiegyenlítették s mivel készletünk még tart, akik legkésőbb febr. végéig gondoskodnak a hátrálék kifizetéséről, biztosítjuk a naptár elküldését.

ban türnek. Mellékelt képünk szépen mutatja, hogy melyek a legkönnyebben emészthető ételek és hogy gyenge gyomru ember milyen ételeket fogyasszon? Más kérdés, ha nemcsak gyenge gyomorról van szó, hanem esetleg gyomor- vagy bél-baj esete forog fenn. Ekkor az orvos szabja meg, hogy milyen ételeket lehet fogyasztani?

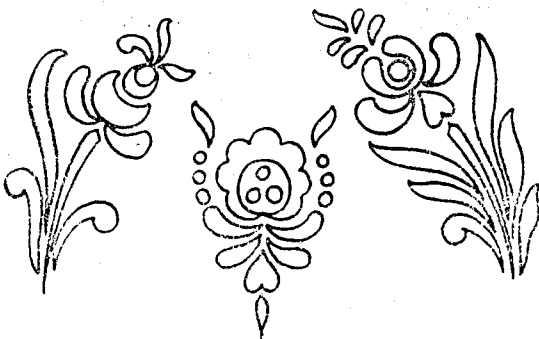
Hogyan gyógyítjuk a felhólyagzott lábat?

A felhólyagzott láb gyógyítására különös gondot kell fordítani, mert a lábon levő sebelsúlyos fertőzéseket okozhatnak. A felhólyagzott lábat glicerinnel kevert arnikatinkturával kenjük be (3 rész glicerin és 1 rész arnikatinktura.) Vagy: kenjük be kánforos kenőccsel vagy olajjal.

A magyar díszítés alapformái

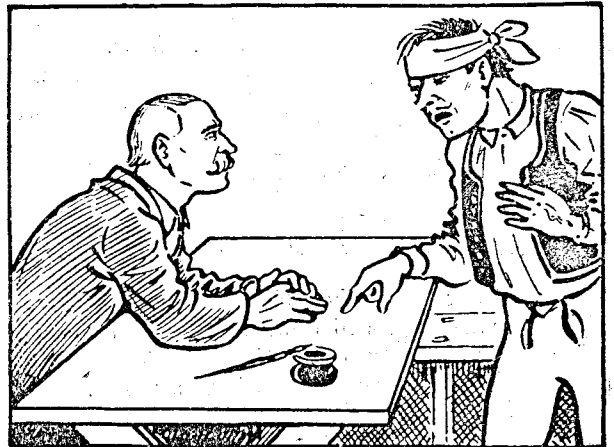

nehány térkitöltésre alkalmas forma

Jeget kell gyűjteni!

A hideg időjárás következtében a tavak és folyók befagytak. Sok helyen a jégréteg vastagsága a 20—25 centimétert is elérte, elérkezett tehát a legalkalmasabb idő a jégvágásra. A jég olyan helyen, ahol tejjgazdasággal foglalkoznak, nélkülözhetetlen. Minden községben kell azonban jégnek lenni, mert gyakran szükséges nyáron a jég betegek gyógykezelésére. Jégvágásnál legyünk nagyos óvatosak, mert jégvágás közben könnyen történhetik halálos szerencsétlenség, ha valaki megsúsúzva a vízalá merül. Láb- és karkörések is fordulnak elő jégvágás alkalmával.

Békés verekedő.

Egy legény korcsmai verekedés közben megsebesítette a másikat. Beviszik a bíró elé, aki valatni kezdi:

— Na meséld el Kovács Jóska megsebesülésének történetét.

— Hát az ugy volt kérem, — kezdi mesélni a legény — hogy mi alvégi legények békésen verekedtünk a korcsmában, amidőn egyszerre csak megjelent a felvégi Kovács Jóska és elkezdett kötekedni.